

vrouwen niet die onderdrukt worden. Wat heeft ons land dus gedaan? Ik hoop van harte, mijnheer de premier, dat uw antwoord luidt dat we de mensenrechten, die we in ons land verdedigen, ook daar hebben verdedigd. Zo niet, vernam ik graag uw motivatie.

01.10 Rita Bellens (N-VA): Mijnheer de premier, gisteren werd in de commissie duidelijk dat ons land naar alle waarschijnlijkheid voor de toetreding van Saudi-Arabië tot de VN-commissie inzake vrouwenrechten heeft gestemd. De VS hebben die stemming blijkbaar wat gestuurd en aangemoedigd, maar het land Saudi-Arabië als beschermster van de vrouwenrechten? Of misschien moet ik veeleer zeggen: Saudi-Arabië als beschermheer van vrouwenrechten?

Ook onze fractie is daardoor geschrokken. Ik heb drie heel eenvoudige vragen. Ten eerste, hebben wij voor de toetreding gestemd? Ik meen dat het Parlement recht heeft op die informatie.

Mijn tweede, niet onbelangrijke vraag is of de tien stemgerechtigde EU-landen in ECOSOC zoals gebruikelijk als één blok hebben gestemd? Is dat in die situatie ook het geval geweest?

Mijn derde vraag geldt voor de toekomst. Zal de regering voortaan kandidaat-landen voor welke internationale instellingen dan ook op voorhand kritisch beoordelen aan de hand van objectieve parameters opgesteld door internationale organisaties?

Laat het duidelijk zijn. Ik denk dat geen enkele vrouw in ons halfmond – en ik hoop ook geen enkele man – ermee akkoord kan gaan dat meisjes en vrouwen in landen als Saudi-Arabië op die manier worden beoordeeld en dat zo'n land dan nog over onze rechten gaat beslissen.

01.11 Els Van Hoof (CD&V): Mijnheer de eerste minister, ik ben vanochtend vanuit Leuven met de wagen naar hier gekomen. Gelukkig woon ik niet in Saudi-Arabië, want anders waren zweepslagen nu mijn deel.

In Saudi-Arabië kunnen vrouwen geen job uitoefenen, geen opleiding volgen en geen medische ingrepen ondergaan zonder de toestemming of begeleiding van een man. Dat is het trieste lot van vrouwen in Saudi-Arabië.

Mijnheer de eerste minister, ik weet niet hoe het bij u zit, maar als mijn huis in brand staat, dan vraag ik niet aan een pyromaan hoe ik het moet blussen. Het is duidelijk dat het lidmaatschap van Saudi-Arabië van de VN-commissie voor de status van de vrouw een slag in het gezicht is van vrouwen wereldwijd.

Wat even verontrustend is, is dat de Verenigde Staten hebben opgeroepen tot een geheime stemming. Het is een publiek geheim dat de Verenigde Staten zich niet langer kunnen vinden in de standpunten van de VN-commissie voor de status van de vrouw rond seksuele en reproductieve rechten.

Wij mogen niet uitsluiten dat president Trump tot die stemming heeft opgeroepen om zijn conservatieve agenda uit te voeren.

Mijnheer de eerste minister, het is zeer goed dat de Belgische

01.10 Rita Bellens (N-VA): Le vote probable de la Belgique pour l'entrée de l'Arabie saoudite au sein de la Commission de la condition de la femme de l'ONU a choqué notre groupe. Ce pays est-il réellement un protecteur des droits des femmes? Je pense qu'aucune femme et qu'aucun homme présent dans cet hémicycle ne peut approuver la politique menée par l'Arabie saoudite à l'égard des femmes.

Le premier ministre confirme-t-il le vote positif de la Belgique? Les dix pays de l'Union européenne disposant d'un droit de vote à l'ECOSOC ont-ils voté d'un bloc, comme de coutume? Le gouvernement va-t-il à l'avenir soumettre à un examen critique et objectif les pays candidats à l'entrée dans des institutions internationales?

01.11 Els Van Hoof (CD&V): Si j'habitais en Arabie saoudite, je recevrais des coups de fouets pour m'être déplacée jusqu'ici en voiture. L'adhésion de ce pays à la Commission de la condition de la femme est une insulte à l'égard de toutes les femmes de la planète. Il est inquiétant que les États-Unis aient appelé à l'organisation d'un scrutin secret. Il n'est pas à exclure que le président Trump, qui ne souscrit pas au point de vue des Nations Unies en matière de droits sexuels et reproductifs, ait fait cette demande afin de pouvoir mettre en œuvre son propre agenda conservateur.

Est-il exact que la Belgique a voté oui? Comment ce vote peut-il cadrer avec la campagne insigne et fructueuse "She Decides" actuellement menée par le ministre De Croo? Quelle position adopterons-nous à l'avenir au sein de la

federale regering zich zeer sterk profileert op de gelijkberechtiging van mannen en vrouwen. Minister De Croo gaat de wereld rond met zijn campagne "She Decides" en hij heeft daar heel veel succes mee. Dat vinden wij een zeer goede zaak, maar net die profilering valt moeilijk te rijmen met een ja-stem van België voor Saudi-Arabië in die commissie.

Voor mij is er dan ook geen vrijgeleide voor business as usual. Gezien de sterke Belgische profilering rond gelijke rechten voor vrouwen moeten wij nog meer scherpte aan de dag leggen, overtuiging tonen in het debat in de VN-commissie voor de status van de vrouw en aan naming-and-shaming doen.

Wat is de stemhouding van België geweest?

Wat zal in de toekomst onze houding zijn in de VN-commissie voor de status van de vrouw? Deze commissie heeft schitterend werk geleverd in het verleden. Dat mag niet ongedaan worden gemaakt.

Zult u wat meer scherpte aan de dag leggen in de diplomatieke en economische relaties met landen die vrouwenrechten met voeten treden?

01.12 Annemie Turtelboom (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de premier, beste collega's, ik zal heel duidelijk zijn. Als België ja heeft gestemd voor het lidmaatschap van Saudi-Arabië in de vrouwenrechtenraad, dan is dat een fout signaal en dan is dat een heel foute keuze geweest.

Wie mij kent, wie mijn strijd kent, wie de waarden van een liberale partij kent, die weet dat wij het daarmee niet eens kunnen zijn. In de toekomst moeten wij daarover nadenken. Dergelijke stemmingen moeten op zijn minst doorgesproken worden in de regering, maar ik meen dat het goed zou zijn om die ook hier in het Parlement door te spreken. Dit is zo fundamenteel. Op die manier zouden wij ook aan de diplomatie kunnen uitleggen dat er misschien een diplomatenlogica is, maar dat er ook wel een politieke logica is, een logica van fundamentele rechten voor vrouwen en mannen, van fundamentele mensenrechten, die universeel zijn.

Ik hoor vandaag in het debat veel verschillende stemmen. Ik hoor ook een zekere vorm van hypocrisie, maar ik zal duidelijk zijn. Als de gelijkheid van man en vrouw een fundamentele en universele waarde is, dan geldt die altijd, overal, op elk moment, in elk land en dus ook in multilaterale instellingen, zoals de Verenigde Naties.

Premier, ik heb slechts één vraag. Kunt u klaarheid scheppen over het standpunt van België? Kunt u aangeven dat dit gewoon fout was?

01.13 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, la Belgique a donc voté positivement pour l'entrée de l'Arabie saoudite à la Commission de la condition de la femme de l'ONU, alors même qu'elle avait la possibilité de voter contre, comme

Commission? Il y a lieu de veiller à préserver le travail remarquable accompli par le passé. Devrions-nous nous montrer plus fermes au sein de la Commission des Nations Unies et dans nos relations diplomatiques et économiques avec les pays qui violent les droits des femmes?

01.12 Annemie Turtelboom (Open Vld): Si la Belgique a voté en faveur de l'adhésion de l'Arabie saoudite, elle s'est incroyablement fourvoyée et a lancé un mauvais signal. Ceux qui me connaissent, connaissent mon parti et les valeurs libérales savent que nous ne pouvons tout simplement pas nous rallier à un tel choix.

L'attitude lors du vote sur des questions de ce type doit être discutée préalablement au sein du gouvernement et idéalement aussi du Parlement. La notion de logique diplomatique existe peut-être, mais il existe aussi une logique politique, la logique des droits de l'homme. Si l'égalité entre les femmes et les hommes représente une valeur universelle, elle doit être appliquée partout, y compris dans les institutions internationales.

Le premier ministre pourrait-il préciser la position de la Belgique lors du vote? Reconnaît-il l'erreur commise?

01.13 Catherine Fonck (cdH): België heeft dus voor de toetreding van Saudi-Arabië tot de VN-Vrouwenrechtencommissie gestemd. Ik

bevolking, een aantal Parlementsleden, om niet te zeggen allemaal, onze fractie en vooral heel veel vrouwen in de wereld betreuren deze stemming ook.

Op mijn tweede vraag hebt u, als ik goed geluisterd heb, niet geantwoord. Is er gestemd in één blok? Ik wil daarop even terugkomen, want het is gebruikelijk dat dit gebeurt bij de VN. Dat gebeurt in 97 % van de gevallen. Het is vandaag niet de eerste keer dat, wanneer de EU-landen in blok stemmen, wij eigenlijk verplicht worden om onze waarden en normen naar beneden te halen vanwege die gelijkstelling. Dit is een zeer spijtige zaak.

Ik heb voor u twee opmerkingen.

Ten eerste, het is een beetje naïef te denken dat er geen stemming zou komen en dat wij daarop dan ook niet voorbereid moesten zijn.

Ten tweede, in dit huis bestaat de ongeschreven regel dat bij vrijheid van geweten de stemming in ethische dossiers open is. Misschien is dat een inspiratie voor Europa om dat in de VN ook te doen, zodat wij ook daar niet in een bepaalde richting moeten stemmen.

Onze fractie betreurt deze stemming. Vrouwen in Saudi-Arabië leven de facto onder een apartheidregime. En niet alleen daar, maar ook in een aantal andere landen, die lid zijn. Wij vragen ons zeer sterk af over welke vrouwenrechten deze commissie nog spreekt.

01.25 Els Van Hoof (CD&V): Mijnheer de premier, het is duidelijk, wij zijn in snelheid gepakt. Uw treurnis is dan ook terecht, want een hond in België heeft meer rechten dan een vrouw in Saudi-Arabië. Daarom zou ik u een aantal adviezen willen geven voor de toekomst.

Ten eerste, maak van vrouwenrechten een prioriteit, niet alleen in ontwikkelingssamenwerking maar ook in diplomatieke en handelsrelaties.

Ten tweede, gooi het kind niet met het badwater weg en neem in de commissie voor de status van de vrouw scherpe standpunten in. Het is immers duidelijk dat landen zoals de Verenigde Staten, Saudi-Arabië, Iran en noem maar op, onze verworvenheden onderuit willen halen. Dat mogen wij niet laten gebeuren.

Ten derde, geen selectieve verontwaardiging. Wij moeten solidair zijn met vrouwen in België maar ook mondiaal. Durf dan ook onze relaties met landen die vrouwenrechten op een dergelijke schaal schenden, te herzien. Ik denk dan aan landen zoals Saudi-Arabië en Iran.

01.26 Annemie Turtelboom (Open Vld): Mijnheer de premier, ik dank u voor uw zeer duidelijk antwoord, waaraan wij wellicht allen nood hadden.

De belangrijkste les van vandaag is volgens mij dat buitenlands beleid te belangrijk is om het alleen aan diplomaten over te laten. Daarom roep ik op tot veel meer overleg over dergelijke fundamentele standpunten, niet alleen binnen de regering, maar ook met het Parlement. Op die manier kunnen wij onze universele waarden, onze

une position partagée par notre groupe et par une multitude de femmes dans le monde.

Il n'a pas répondu à la question: tous les pays de l'UE ont-ils voté en bloc, comme cela se fait dans 97 % des cas aux Nations Unies? Ce n'est pas la première fois que notre pays est contraint de prendre une certaine orientation.

Nous avons été naïfs en pensant que ce vote n'interviendrait pas et en ne nous y préparant pas. Dans cette maison, il est d'usage que dans les dossiers éthiques, chacun puisse voter selon sa conscience. Peut-être l'Europe pourrait-elle s'en inspirer lors des votes à l'ONU.

Notre groupe regrette cette décision. Les Saoudiennes vivent dans un régime d'apartheid. On s'interroge: de quels droits des femmes cette commission parle-t-elle, finalement?

01.25 Els Van Hoof (CD&V): C'est à juste titre que le premier ministre exprime ses regrets, car un chien a davantage de droits en Belgique qu'une femme en Arabie saoudite. Nous devons veiller à ce que les droits des femmes deviennent une priorité, y compris dans les relations diplomatiques et commerciales. Nous devons adopter des positions fortes au sein de la Commission de la condition de la femme. Loin de se limiter à la Belgique, notre solidarité avec les femmes doit prendre une dimension mondiale et jouer également un rôle dans nos relations avec des pays tels que l'Arabie saoudite et l'Iran.

01.26 Annemie Turtelboom (Open Vld): La politique étrangère est trop importante pour être confiée aux seuls diplomates. Tel est le principal enseignement que nous devons tirer de cet événement. Les positions fondamentales doivent être formulées en concertation avec le gouvernement et